

Josef Cihelka

„Lidi mám rád, nemám rád neupřímnost“

Scénář k reportáži

Zpracovali: Jana Lorencová, Karolína Doležalová, Petra Čajanová, Petra Kraifová
pod vedením Zuzany Bouškové, ZŠ Jiráskovy sady

Za druhé světové války stoupla německá potřeba pracovních sil. Proto bylo v Protektorátu Čechy a Morava zavedeno totální nasazení. Tomu, kdo se na výzvu nedostavil na pracovní úřad, hrozila pokuta až 100 000 korun, šest měsíců vězení, případně obojí. Jak se válka prodlužovala, nebyla velká část nasazených přidělována do Říše, ale do samotného Protektorátu.

Ke konci války byli nuceně nasazení různě přemísťováni k nezbytným pracím, hlavně k odklizení spouště po náletech a kopání zákopů, jako poslední byly zmobilizovány ročníky 1927 a 1928, sedmnáctiletý pan Josef Cihelka z Mokrovrat byl mezi nimi.

„To jsme se neubránili. To nám přišel příkaz z národního výboru, od starosty. Sebrali nás a museli jsme jít. Byl jsem na Moravě. My jsme tam kopali ty zákopy pro tu armádu německou.“

Ubytování Čechů totálně nasazených na zákopové práce (archív Historického vojenského ústavu Praha)

V zimě 1945 se chystal Wehrmacht na odpor proti stále postupující Rudé armádě i v blízkosti Brna.

„Byli jsme tam v tu dobu, když potom sem táhla ta fronta, když sem šli ti Rusové, přes to Brno, to táhlo, ta Malinovská armáda, ta ruská, to tam bylo hrozný. Potom to tam odstřelovali.“

Pan Cihelka se spolu s jedním kamarádem odhodlal k útěku. Byla to velká odvaha, při dopadení hrozil trest. I ten nejvyšší.

„Tam už jsme nemohli být, protože jsme měli strach, že nás tam zabijí. Tam už pak táhla ta fronta a už bylo hodně rozbitý. Utíkali jsme, jak se to dalo. My jsme si chytili auto a taky pěšky s kamarádem jedním. No ono to bylo riziko tenkrát. Rodina to obřečela doma. Když jsem se vrátil tak to bylo dobrý.“

Nucené nasazení na zákopové práce postihlo celkově více než 100.000 Čechů. Odvážná cesta pana Cihelky domů byla dlouhá přes 300 km a měla šťastný konec. Jako vyučený obchodní příručí strávil celý život mezi lidmi.

„Já jsem se nezměnil, já jsem pořád stejný. Lidi mám rád, nemám rád neupřímnost. Ty levoty to nemám rád, když někdo zalže, to nesnáším.“

Naše návštěva u pana Cihelky, po ukončení natáčení.